18.10.2022

MML 102846/00 04 00/2022

Eduskunnan ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

Eduskunnan ympäristövaliokunnan lausuntopyyntö 26.9.2022, HE 140/2022 vp

MAANMITTAUSLAITOKSEN LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYSESTÄ EDUSKUNNALLE LAEIKSI RAKENNETUN YMPÄRISTÖN TIETOJÄRJESTELMÄSTÄ JA MAANKÄYTTÖ- JA RAKENNUSLAIN MUUTTAMISESTA HE 140/2022 VP

Maanmittauslaitos kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnan ympäristövaliokunnan lausuntopyyntöön hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä ja maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta HE 140/2022 vp. Maanmittauslaitos esittää asiassa seuraavaa.

Yleiset huomiot

Maanmittauslaitos pitää perusteltuna uuden rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (RYTJ) kehittämistä tukemaan nykyistä paremmin digitalisaatiota, digitaalisia palveluketjuja sekä kansalaisille ja yrityksille toteuttavia reaaliaikaisia palveluita.

Maanmittauslaitoksessa on jo kauan pidetty tarpeellisena RYTJ:stä säädettävää lakia. Yhteen toimiva ja digitaalinen Kiinteistötietojärjestelmä (KTJ) ja maankäytön suunnitelmatietokanta on yleisesti hyödyllinen viranomaisille, yrityksille ja kansalaisille.

Lain voimaantulo ja tietojen harmonisointi

Lain 17 §:ssä säädetään lain voimaantuloajasta sekä lain 5 §:ssä alueiden käyttöä koskevien tietojen toimittamisesta yhteen toimivassa ja koneluettavassa muodossa 1.1.2029 lähtien. Pitkä viiden vuoden siirtymäaika johtaa todennäköisesti siihen, että pääosa yhteen toimivasta ja koneluettavasta aineistoista alkaa kertyä kunnista vasta vuodesta 2029 alkaen, jolloin digitalisaation hyödyt jäävät kaukaiseen tulevaisuuteen.

Lisäksi voimassa olevien alueidenkäyttöä koskevien tietojen harmonisointi ja siirtäminen RYTJ:ään tulisi toteuttaa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa, jotta nykyisistä tiedonhallintaan liittyvistä prosesseista voidaan luopua ja siirtyä käyttämään digitaalista valtakunnallista rekisteriä. Esimerkiksi

Maanmittauslaitos
Opastinsilta 12 C
PL 84
00521 Helsinki
Puhelin 029 530 1100
www.maanmittauslaitos.fi/yhteystiedot
kirjaamo@maanmittauslaitos.fi
Y-tunnus 0245954-4
Kotipaikka Helsinki

Allekirjoitettu sähköisesti
Kylmäaho Jani (18.10.2022 09:01:05)
Korpinen Petri (18.10.2022 09:05:55)

Maanmittauslaitoksen Kiinteistötietojärjestelmässä joudutaan pitämään tietoja asema- ja yleiskaavoista siltä osin, kun niitä ei ole saatavilla RYTJ:n kautta.

Rakennuskohteiden tietojen laatu ja yhtenäisyys

Esityksessä on lähtökohtana, että Digi- ja väestötietoviraston väestötietojärjestelmässä nykyisin sijaitsevat rakennus- ja huoneistotiedot siirretään sellaisenaan RYTJ:ään. On tunnettua, että varsinkin vanhempia rakennuskohteita koskevissa tiedoissa on puutteita ja laatuongelmia. Esimerkiksi joidenkin rakennuskohteiden sijainnit poikkeavat Maanmittauslaitoksen maastotietokannassa olevista rakennusten sijainneista, mikä haittaa merkittävällä tavalla tietojen yhteen toimivuutta ja hyödyntämistä.

Lakimuutoksen aikataulu on rakennuskohteiden tietojen osalta erittäin tiukka, eikä valitettavasti mahdollista tietojen parantamista tässä yhteydessä. Maanmittauslaitos korostaa, että digitaalisten prosessien toimivuuden ja tietojen yhteen toimivuuden varmistamiseksi tietojen parantamista on jatkettava määrätietoisesti myös RYTJ:ään siirtämisen jälkeen yhteistyössä kuntien, Suomen ympäristökeskuksen ja Maanmittauslaitoksen kesken.

Kuntien siirtyessä vaiheittain toimittamaan rakennuskohteiden tietoja RYTJ:ään on tarkoituksena, että samat tiedot pidetään synkronoidusti sekä DVV:n väestötietojärjestelmässä että RYTJ:ssä DVV:n tietotarpeiden takia. Maanmittauslaitos toteaa, että valittu toimintamalli pitää sisällään riskin tietojen eriytymisestä, ja että tämän riskin hallintaan on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Pääjohtajan sijaisena
ylijohtaja

Allekirjoitettu sähköisesti
Petri Korpinen

Kehitys- ja digitalisaatiojohtaja

Allekirjoitettu sähköisesti
Jani Kylmäaho

TIEDOKSI Maa- ja metsätalousministeriö